

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **53** (2009-2010) – Nr. 2
ingediend op 10 februari 2010 (2009-2010)

Verslag

van de Vlaamse Regering

**Halfjaarlijks verslag van de Vlaamse Regering
aan het Vlaams Parlement
over de verstrekte en geweigerde vergunningen
voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik
of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan
verbonden technologie**

Periode van 1 januari 2009 tot 30 juni 2009

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
uitgebracht door de heer Matthias Diependaele

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Ludwig Caluwé, Paul Delva, mevrouw Sabine Poleyn, de heer Johan Verstreken;
de heren Frank Creyelman, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jan Roegiers;
de heren Matthias Diependaele, Marc Hendrickx;
mevrouw Ulla Werbrouck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heren Lode Ceyssens, Carl Decaluwe, Ward Kennes, Veli Yüksel;
de dames Marijke Dillen, Katleen Martens, de heer Stefaan Sintobin;
de heren Marnic De Meulemeester, Bart Tommelein;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Mia De Vits;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

53 (2009-2010) – Nr. 1: Verslag van de Vlaamse Regering

INHOUD

I. Inleidende uiteenzetting door de minister-president	4
1. Situering van de rapporteringsplicht.....	4
2. Algemeen overzicht	4
3. Methodologie	4
4. Enkele specifieke aspecten en dossiers	5
4.1. Vernieuwing van reeds eerder vergunde maar niet-voltooid uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk.....	5
4.2. Verklaring voor het geringe aantal weigeringen	5
4.3. Vergunde invoer van Australië naar België.....	5
4.4. Vergunde in- en uitvoer van en naar Israël	5
4.5. Vergunde uitvoer van België naar Afghanistan	5
4.6. Vergunde uitvoer van België naar India	5
4.7. Vergunde uitvoer van België naar Irak	6
4.8. Vergunde uitvoer van België naar Maleisië	6
4.9. Vergunde uitvoer naar Pakistan	6
4.10. Vergunde uitvoer naar Saoedi-Arabië	6
4.11. Vergunde uitvoer naar Turkije	6
4.12. Vergunde doorvoer van Bulgarije naar Colombia en Honduras.....	6
4.13. Vergunde doorvoer van Nigeria naar Canada.....	6
4.14. Geweigerde invoer vanuit de Verenigde Staten	7
4.15. Geweigerde uitvoer naar Zuid-Afrika	7
II. Bespreking	7

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking verschaft minister-president Kris Peeters op datum van dinsdag 5 januari 2010 toelichting bij het verslag van de Vlaamse Regering voor de eerste jaarhelft van 2009 over de verstrekte en geweigerde vergunningen voor wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en daaraan verbonden technologie.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER-PRESIDENT

1. Situering van de rapporteringsplicht

Minister-president *Kris Peeters* licht het twaalfde halfjaarlijks verslag toe dat de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement dient over te maken, sinds de overheveling in 2003 van de bevoegdheden ter zake, en met toepassing van de wet van 5 augustus 1991 die de in-, uit- en doorvoer van wapens, munitie en speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materieel en de daaraan verbonden technologie regelt. Artikel 17 van die wet stipuleert dat de Vlaamse Regering zowel een halfjaarlijks als een jaarlijks rapport voorlegt aan het Vlaams Parlement over de vergunde en de geweigerde transacties.

In het nu voorliggende verslag zijn de cijfergegevens voor de periode van 1 januari 2009 tot en met 30 juni 2009 opgenomen, evenals de daarbij gehanteerde methodologie, legt de minister-president uit. Het verslag geeft daarnaast ook weer of er vergunningen zijn verleend voor goederen die betrekking hebben op de uitbouw van productiecapaciteit. Dat laatste is voor de bewuste periode niet het geval.

2. Algemeen overzicht

De algemene overzichtstabel brengt per in-, uit- en doorvoer het totale aantal vergunningen en weigeringen samen, alsook de totale waarde ervan voor de periode waarop het verslag betrekking heeft. Qua uitvoer zijn in de eerste helft van 2009 174 vergunningen verleend ten belope van 175.829.584,31 euro. Twee aanvragen tot uitvoer werden geweigerd, hetgeen een waarde van 2.922.530 euro betrof. Qua invoer zijn er 256 vergunningen verleend voor een totale som van 34.130.907,13 euro. Eén aanvraag werd geweigerd. Ze had een waarde van 460 euro. Er zijn daarnaast ook 14 aanvragen tot doorvoer vergund met een totaalwaarde van 28.095.730,36 euro. Er zijn geen aanvragen tot doorvoer geweigerd.

3. Methodologie

De minister-president situeert daarna ook even kort de methodologie die bij de verslaggeving werd gehanteerd. Bij uitvoer wordt het land van bestemming opgegeven, bij invoer het land van afzender en bij doorvoer de beide landen.

Er wordt een algemene beschrijving van het materieel verstrekt en voor elke vergunning of weigering wordt de waarde van het in-, uit- of doorgevoerd materieel vermeld. Per vergunning of weigering is bovendien de bestemming en/of de eindgebruiker mee opgenomen. Deze zijn onderverdeeld in zeven categorieën, te weten: overheid, krijgsmacht, defensie-gerelateerde industrie, industrie, handelaar, particulier en internationale organisatie. Het verslag omvat – per land – ook een subtotaal van vergunningen en/of weigeringen alsook van de betreffende waarde.

Ten slotte dient nog te worden opgemerkt dat in de verslaggeving de kolom ‘bestemming’ en de kolom ‘eindgebruiker’ de respectievelijke categorieën weergeeft. Beide bevinden zich doorgaans in hetzelfde land, maar niet altijd, licht minister-president Peeters nog toe. Voor enkele gevallen blijkt de eindgebruiker zich niet in het land van bestemming te bevinden. In een afzonderlijke kolom wordt in dat geval het land van eindgebruik opgenomen.

4. Enkele specifieke aspecten en dossiers

4.1. *Vernieuwing van reeds eerder vergunde maar niet-voltooid uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk*

Ter illustratie van deze verslaggeving, licht de minister-president daarna een aantal specifieke dossiers toe. Hij haalt daarbij vooreerst de voetnoot aan op pagina 9 van het verslag, die handelt over de verleende uitvoervergunningen. Het gaat dan meer bepaald over de uitvoer van voertuigen en onderdelen van categorie ML06a van België naar het Verenigd Koninkrijk ter waarde van net geen 47 miljoen euro. In de praktijk gaat het hier over het resterende saldo van een eerder vergund dossier, dat om administratieve redenen in de rapportering als nieuwe vergunning is opgenomen. Het desbetreffende contract loopt tussen een Vlaamse firma die aan een klant in het Verenigd Koninkrijk levert. De leveringen waren ook na de eerste verlenging van de oorspronkelijke vergunning niet voltooid, licht de minister-president toe. Voor het overgebleven saldo van het contract werd dan ook een nieuwe vergunning verleend.

4.2. *Verklaring voor het geringe aantal weigeringen*

Het geringe aantal weigeringen vindt, volgens de minister-president, zijn verklaring in het feit dat de dienst Controle Wapenhandel er in de contacten met particulieren en bedrijven steeds beter in slaagt duidelijk te maken hoe procedures verlopen en aan welke criteria moet worden voldaan. Wie goed weet waaraan zich te verwachten bij een aanvraag, volgt de regels beter en zal dan ook minder in procedureverwikkelingen terechtkomen, stelt hij, wat meteen ook een vlottere afhandeling met zich brengt.

4.3. *Vergunde invoer van Australië naar België*

De vergunde invoer van Australië naar België onder de productcategorie ML15, betreft zogenaamde ‘apparatuur voor tegenmaatregelen’. Deze letterlijke vertaling uit het Engels als beschrijving voor de productcategorie kan verwarring zaaien, stelt de minister-president. Ze wordt echter ook gehanteerd als generieke benaming van categorie ML05 en categorie ML15, die voor beeldvormingsapparatuur staat. De ‘specifieke’ uitvoer wordt dus weergegeven door de benaming van de subcategorie of sub-subcategorie.

4.4. *Vergunde in- en uitvoer van en naar Israël*

De vergunde invoer uit Israël is, op één na, exclusief bestemd voor de Belgische strijdkrachten in het kader van het Armoured Infantry Vehicle (AIV)-project. Vergunde uitvoer naar Israël is overeenkomstig de resolutie van het Vlaams Parlement ter zake niet toegestaan als de Israëlische krijgsmacht de eindgebruiker is. Bij betrokken dossiers wordt dan ook telkens aangegeven waar de eindgebruiker zich bevindt, stelt de minister-president.

4.5. *Vergunde uitvoer van België naar Afghanistan*

De vergunde uitvoer naar Afghanistan slaat op luchthavenverlichting voor de NAVO/ISAF-stabilisatiemacht (ISAF: International Security Assistance Force) daar.

4.6. *Vergunde uitvoer van België naar India*

De vergunde uitvoer naar India betreft beeldschermen die weliswaar volgens de Belgische catch-allbepalingen onder vergunning zijn geplaatst, maar volgens de EU-lijst van militaire goederen niet eens aan controle moeten worden onderworpen.

4.7. Vergunde uitvoer van België naar Irak

De vergunde uitvoer naar Irak betreft insgelijks luchthavenverlichting ten behoeve van de uitbouw van een luchthaven in Irak en is bestemd voor de Amerikaanse overheid.

4.8. Vergunde uitvoer van België naar Maleisië

De vergunde uitvoer naar Maleisië betreft wisselonderdelen voor een vuurgeleidings-systeem, die kaderen in een eerder vergunde basistransactie. In EU-verband zijn er ten aanzien van het Maleisische leger overigens geen weigeringen bekend, voegt minister-president Peeters daar nog aan toe.

4.9. Vergunde uitvoer naar Pakistan

De vergunde uitvoer naar Pakistan betreft enerzijds onderdelen voor mijnenjagers, dus boten die ontworpen zijn om dreiging weg te nemen en niet offensief worden ingezet, stelt de minister-president. Anderzijds wordt ook hier opnieuw luchthavenverlichting uitgevoerd.

4.10. Vergunde uitvoer naar Saoedi-Arabië

Naar Saoedi-Arabië wordt insgelijks luchthavenverlichting uitgevoerd.

4.11. Vergunde uitvoer naar Turkije

Naar Turkije worden beeldschermen, luchthavenverlichting en voertuigonderdelen, zoals stangen en wielassen, uitgevoerd. Vis à vis Turkije worden in Europees verband overigens quasi geen weigeringen uitgesproken, aangezien het land vertegenwoordigd is in de internationale controleregimes en lid is van de NAVO. Volledigheidshalve geeft de minister-president nog mee dat de classificatie ‘andere’, die eveneens in de lijst voorkomt, slaat op een afdeling Ingenieurswetenschappen van een Turkse universiteit in Ankara.

4.12. Vergunde doorvoer van Bulgarije naar Colombia en Honduras

De vergunde doorvoer van Bulgarije naar Colombia betreft een doorvoer waarvoor een EU-lidstaat een uitvoervergunning heeft afgeleverd en die bestemd is voor een anti-narcotica-afdeling van de Amerikaanse overheid in Columbia. Dit laat de minister-president toe te stellen dat er zo goed als geen risico op afleiding is.

Voor de vergunde doorvoer van Bulgarije naar Honduras geldt hetzelfde, behoudens dat de eindebestemming hier de Hondurese overheid is. Op het ogenblik van de aflevering van de vergunning bleek die overheid vastbesloten een einde te maken aan de activiteiten van de criminele gewapende bendes die het land teisterden. In het licht van de meest recente politieke ontwikkelingen in Honduras is nagegaan of de vergunning gehandhaafd zou worden, licht minister-president Peeters toe. Omdat het louter doorvoer van goederen via de haven van Antwerpen betrof, waarvoor in een andere EU-lidstaat een vergunning is afgeleverd, is beslist dat het die lidstaat toekomt desgevallend verdere actie te ondernemen mocht ze dat in deze nodig achten.

4.13. Vergunde doorvoer van Nigeria naar Canada

De vergunde doorvoer van Nigeria naar Canada betreft 1.600.000 patronen van klein kaliber van het Nigeriaanse leger, dat die munitie niet meer kon gebruiken. Mogelijk was ze ook te oud om nog goed te functioneren. De goederen zijn overgedragen aan een bedrijf in Nigeria met het oog op export. Ze werden aan Canada verkocht, waarbij de Canadese bestemming van die goederen beschikt over een open importvergunning voor munitie van dat kaliber.

4.14. Geweigerde invoer vanuit de Verenigde Staten

Het dossier over geweigerde invoer vanuit de VS betreft de invoer van een wapenlamp met voorgrip, stelt de minister-president. Die kan echter ook gemonteerd worden op vuurwapens van militaire elite-eenheden. Het goed wordt op advies van de Proefbank voor Vuurwapens beschouwd als een verboden wapen en dus geweigerd voor invoer.

4.15. Geweigerde uitvoer naar Zuid-Afrika

Bij de geweigerde uitvoer naar Zuid-Afrika gaat het over computerdisplays en navigatiecomputers bestemd voor inbouw in militaire helikopters. Hoewel de bestemming Zuid-Afrika is, zou het uiteindelijke eindgebruik in Azerbeidzjan liggen. Dit betekent dat die uitvoer een schending zou kunnen vormen van het desbetreffende ‘non-mandatory’ embargo voor wapenleveringen van de Verenigde Naties en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE).

II. BESPREKING

De heer *Bart Caron* had graag vernomen waar het bij de geweigerde uitvoer naar Israël precies om ging.

Namens de minister-president stelt *het hoofd van de Dienst Controle Wapenhandel* dat men gewoon de bestemming nagegaan heeft en dat dat de Israëlische krijgsmacht bleek te zijn. Dientengevolge – en dit in overeenstemming met de betreffende resolutie van het Vlaams Parlement – werd de uitvoer zonder meer geweigerd.

Er worden verder geen opmerkingen geformuleerd bij het verslag.

De voorzitter,

Karim VAN OVERMEIRE

De verslaggever,

Matthias DIEPENDAELE